

Voorstel aan het AB

Van	Dagelijks Bestuur		
Scribent	Maurice Schoenmakers	ID-nummer	WBL-1085923975-315
Portefeuillehouder	Leden van het Dagelijks Bestuur		
Onderwerp	Ontwerp Meerjarenraming 2022-2031 / Begroting 2022 en MIP 2021-2031		
Datum vergadering	12 mei 2021	Agendapunt nr.	3.2

Gevraagd besluit:

Overeenkomstig het voorstel van het Dagelijks Bestuur:

- Het normatieve investeringsbudget over de planperiode te verhogen van € 25,5 mln naar € 45 mln;
- Gelet op de door Waterschap Limburg nog uit te brengen zienswijze kennis te nemen van de bijgevoegde ontwerp-Meerjarenraming 2022-2026-2031 + ontwerp-begroting 2022;
- Gelet op de door Waterschap Limburg nog uit te brengen zienswijze kennis te nemen van het voorstel om de waterschapbijdrage voor het jaar 2022 op € 80,0 mln vast te stellen voor het scenario waarin het project 'Assetbase op orde' onderdeel uitmaakt van het normatief vastgestelde investeringsbudget;
- In te stemmen met het door het Dagelijks Bestuur voorleggen van zowel de ontwerp-MJR als de ontwerp-begroting 2022 aan het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg. Dit conform het gestelde in de Gemeenschappelijke Regeling.
- In te stemmen met de verkenning voor het vormen van een voorziening voor vervanging en onderhoud van onze assets gebaseerd op een MeerjarenOnderhoudsPlan (MOP).

Toelichting

Algemene ontwikkelingen

Gedurende de op- en vaststelling van de vorige MJR is de wereld geconfronteerd met de COVID-19 pandemie. De effecten van deze pandemie houden ons al meer dan een jaar sterk in de greep met directe en indirecte effecten op allerlei vlakken. Door snel en adequaat te anticiperen en waar nodig bij te sturen kan geconcludeerd worden dat de uitvoering van onze overheidstaak, het zuiveren van afvalwater, onverminderd is uitgevoerd. In hoeverre de effecten van COVID-19 tijdelijk of structureel effect sorteren is nog onzeker.

Factoren waardoor de omgeving waarin we acteren is veranderd en aan het veranderen is:

- (Financieel) zeer goede contracten uit het verleden exploreren in een qua prijs exploderende markt. Recent afgeronde aanbestedingen zoals zandvangerzand en energie laten een sterke prijsstijging zien. Datzelfde geldt voor kosten voor de verwerking van slib. Hierbij verwijzen we naar de separate bestuursmededelingen afgelopen jaar;
- Er kondigt zich, mede als gevolg van COVID-19, een sterke verandering aan op de inkoopmarkt met een prijsopdrijvend effect. Er is sprake van substantiële prijsstijgingen voor hout, staal en grondstoffen voor kunststoffen die zullen gaan doorwerken in onze bedrijfsvoerings- en projectkosten;
- De methode van kredietverstrekking in relatie tot de afschrijvingskosten vraagt om een heroverweging. Investeringsramingen worden gecalculeerd op basis van een zo realistisch mogelijk prognose, waarbij ruimte voor tegenvallers of niet (te) voorziene zaken een bijstelling betekenen in zowel de investeringsbedragen als ook de kapitaallasten. Dit levert ongewenste effecten op in zowel vastgestelde begroting als ook in de meerjarenraming;

- De samenstelling van de af te schrijven onderdelen en assets binnen de totale portefeuille is aan verandering onderhevig. Het aandeel automatisering met een gemiddeld korte afschrijvingstermijn in onze investeringsportefeuille neemt toe waardoor ook de afschrijvingskosten stijgen.
- De gemaakte keuzes in het verleden pasten in het toenmalige tijdsbeeld. Bovenstaande maakt echter dat heroverwegingen noodzakelijk zijn, inclusief doorvertaling naar beleid, praktische invulling en de financiering. Dit resulteert in het voornemen om op termijn over te gaan tot het vormen van een voorziening voor vervanging en onderhoud op basis van een meerjarig onderhoudsplan.

Strategische doelen in relatie tot:

- Schoon en ecologisch gezond water:
- Vergroten duurzaamheid:
- Vergroten maatschappelijke waarde:

Naast invulling geven aan reguliere en noodzakelijke werkzaamheden en projecten wordt uitgegaan van een integrale taakbenadering gestoeld op voldoen aan de KRW-normen, invulling geven aan de Toekomstvisie Waterzuiveren en Waterketen 2030 en de nadere concretisering in de opdrachtverlening eind 2018. Een integrale benadering en afgewogen beoordeling van mogelijke maatregelen ondersteunt het leveren van een congruente bijdrage aan de doelstellingen vanuit Toekomstvisie Waterzuiveren en Waterketen 2030 alsook aan de aanvullend geformuleerde speerpunten en doelen zoals bij de nadere concretisering in de opdrachtverlening beschreven.

Financiële consequenties:

De Meerjarenraming (MJR) bestaat uit drie onderdelen:

- 1) Het meerjareninvesteringsplan (MIP)
- 2) De exploitatiebegroting (reguliere bedrijfsvoeringkosten en kapitaallasten)
- 3) Het innovatiebudget:

Het innovatiebudget is onderdeel van de bedrijfsvoeringkosten (exploitatie) en geormerkt voor het uitvoeren van innovatie onderzoeken. Het innovatiebudget is bestuurlijk vastgesteld en wordt jaarlijks geïndexeerd. In 2022 bedraagt het budget € 2,4 mln.

Onderstaand zullen de onderdelen MJR en MIP nader worden toegelicht.

Na vaststelling in juli 2020 van de MJR 2021-2030 zijn meerdere bestuurlijke besluiten genomen waarvan de effecten zijn meegenomen in de nieuwe voorliggende MJR 2022-2031. Naast bestuursbesluiten zijn er ook externe, niet beïnvloedbare effecten met financiële gevolgen voor de bedrijfsvoeringskosten. Ook deze effecten zijn meegenomen in voorliggende Ontwerp MJR 2022-2031.

1) Het meerjareninvesteringsplan (MIP)

De reguliere bedrijfsvoeringskosten en kapitaallasten worden beïnvloed door investeringen volgens het MIP. Door de jaarlijkse correctie voor inflatie stijgt het normatieve jaarlijkse investeringsbudget naar gemiddeld € 25,5 mln (prijsspeil 2022), exclusief duurzaamheidsinvesteringen en exclusief ramingen voor innovatieproject Super Local.

Het onder de algemene ontwikkelingen toegelichte veranderde tijdsbeeld en omgeving maken dat heroverwegingen noodzakelijk zijn, inclusief doorvertaling naar beleid, praktische invulling en de financiering. Hierbij zijn de volgende constatering en ontwikkelingen van belang:

- de afgelopen jaren zijn investeringen binnen de planperiode naar voren gehaald, gecombineerd met verlaging van het investeringsvolume in de nog komende jaren. De verlaagde investeringsvolumes in toekomstige jaren zijn niet voldoende voor noodzakelijke vervanging en onderhoud van de assets;
- gegeven de leeftijd van de installaties, die van de 580 km (hoge druk) leiding, alsmede die van de gemalen komt het moment waarop omvangrijke onderhouds- dan wel vervangingswerkzaamheden noodzakelijk zijn steeds dichterbij;
- de technische levensduur van de assets is langer dan de bedrijfseconomische levensduur.

Echter het financieel afschrijven stopt na het bereiken van de bedrijfseconomische levensduur, terwijl de installatie technisch in bedrijf blijft. Gedurende deze periode is niet gereserveerd voor toekomstige vervanging en onderhoud. De lagere kapitaallasten hebben in het verleden geleid tot lagere netto kosten en positieve exploitatieresultaten;

- bij een niet volledig gevulde investeringsportefeuille leidde een lagere omvang van de kapitaallasten niet tot problemen;
- gegeven de waarde toebedeeld aan onze assets is het gemiddeld te gebruiken herinvesterings- en onderhoudsbudget te laag (norm toegepast in de procesindustrie is 2,5 – 3,0% van de berekende vervangingswaarde);
- de voorhanden investeringsruimte is niet afdoende om ontwikkelde innovaties daadwerkelijk in de praktijk toe te passen;
- de samenstelling van investeringen is sterk aan verandering onderhevig, met gevolgen voor de hoogte van de afschrijvingen door verschuivingen tussen de afschrijvingstermijnen. Onder andere een groter aandeel automatisering en groter aandeel elektromechanisch;
- er kondigt zich een sterke verandering aan op de inkoopmarkt.

Het spanningsveld tussen een bedrijfseconomisch kortere afschrijftermijn en de langere technische levensduur kan middels de volgende figuur worden geïllustreerd:

Ontwikkeling zonder reserveren afschrijvingen voor toekomstige investeringen

Uit contacten met andere waterschappen blijkt dat velen aan de vooravond staan van dezelfde transitie als WBL. Ook andere waterschappen bezitten installaties die tegen het einde van de technische levensduur aanlopen. Dit is inherent aan het feit dat circa 70 % van Nederlandse rioolwaterzuiveringsinstallaties zijn gebouwd in de periode 1970-1990.

Met het project assetbase op orde zal de komende 5 jaren sturing worden gegeven aan het bepalen en invullen van de toekomstige concrete investeringsbehoefte. Jaarlijks vindt er een tussenevaluatie plaats zodat het AB WBL kan bijsturen.

Het meerjarenonderhoudsplan zal worden opgebouwd uit een aantal categorieën zoals vervanging, instandhouding, nieuwbouw en innovaties.

Op basis van de in bezit zijnde assets wordt de vervangingswaarde geschat op € 1,5 miljard en wordt een jaarlijks investeringsbudget van € 45 mln noodzakelijk geacht. Enerzijds om de continuering van het onderhoud veilig te stellen, voor zowel instandhouding als voor omvangrijke vervangingen en anderzijds te kunnen voldoen aan ambities en implementatie van innovaties.

Het tot nu toe gehanteerde afschrijvingsregiem en het ontbreken van een voorziening voor onderhoud en vervanging maakt dat de bestaande meerjarenraming niet de ruimte biedt, de te realiseren make overs te financieren zonder dat dit enorme schokken in de netto kosten teweeg brengt (hetgeen uiteraard doorwerkt in de ontwikkeling van het zuiveringstarief).

Het verhogen van het investeringsbudget biedt de mogelijkheid om naast de reguliere bedrijfsvoering de noodzakelijke voorziening op te bouwen om de toekomstige verplichtingen en extra uitdagingen die ons te wachten staan zonder schommelingen in de netto kosten aan te kunnen. De hoogte van het aangegeven investeringsbudget is nog een schatting welke door 'Assetbase op orde' nader zal worden onderbouwd resp. aangepast. Op termijn zal onderbouwd worden aangegeven wat het plafond van de voorziening moet worden.

Ten opzichte van het MIP als onderdeel van de vorige MJR zijn wijzigingen doorgevoerd ten gevolge van:

- Bestuurlijke besluiten door het AB;
- Aangepaste ramingen op projectniveau voor bestuursrelevante en niet bestuursrelevante projecten;
- Inpassen van het besluit omtrent Assetbase.
- Een verhoging van het normatieve investeringsniveau tot een gemiddelde van € 45 mln over de planperiode 2021-2031. Bestuurlijke toekenning en kredietaanvragen volgen via separate bestuursvoorstellen.
- De doorgevoerde wijzigingen zijn gebaseerd op de nu beschikbare informatie en aannames. Voortschrijdend inzicht in de tijd, mede gevoed vanuit het project Assetbase, zal leiden tot een verder onderbouwde concretisering van het benodigde investeringsniveau, inclusief de samenstelling daarvan. Dit inzicht zal leiden tot aanpassingen van de benodigde investeringsruimte.

Het bijgevoegde MIP gebaseerd op bovenstaande wijzigingen bevat voor deel nog niet gespecificeerde ramingen. Dit jaar zal gebruikt worden om de eerste stappen te zetten tot een meerjarenonderhoudplan (MOP). Gedurende de uitvoering van het project Assetbase op orde zal steeds concretere informatie beschikbaar komen die zal worden verwerkt in het MIP.

Bijgaand een overzicht met de doorgevoerde mutaties en het daaruit resulterende MIP 2021-2031. Voor een nadere toelichting zie bijlage 1.

Verschil Ontwerp MJR 2022-2031 vs MJR 2021-2030													Mutatie NETTO - UITGAVEN Investerings		TOTAAL	GEMIDDELD
(bedragen x 1.000 euro)	Realisatie 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2021 t/m 2031			
Bestuursrelevante projecten	-4.081	21.253	32.245	27.300	27.300	25.800	26.300	28.000	25.000	25.000	25.000	25.000	288.198	26.200		
Niet bestuursrelevante projecten	-1.163	8.097	2.345	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10.442	949		
Niet gespecificeerde ramingen	0	-7.857	-9.662	-2.785	-2.693	-1.468	-2.343	-4.451	-1.805	-1.736	-1.570	21.639	-14.731	-1.339		
Totaal netto uitgaven excl. duurzaamheid en Super Local	-5.244	21.492	24.928	24.515	24.607	24.332	23.957	23.549	23.195	23.264	23.430	46.639	283.909	25.810		
Duurzaamheidsinvesteringen	0	1.802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.802	164		
Innovatieproject (Super Local)	-486	1.056	64	5	0	0	0	0	0	0	0	0	1.125	102		
Totaal mutatie netto uitgaven	-5.731	24.350	24.992	24.520	24.607	24.332	23.957	23.549	23.195	23.264	23.430	46.639	286.836	26.076		

Het nieuwe meerjareninvesteringsplan 2021-2031 ziet er als volgt uit:

Ontwerp MJR 2022-2031 (incl. indexatie)													NETTO - UITGAVEN Investerings		TOTAAL	GEMIDDELD
(bedragen x 1.000 euro)	Realisatie 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2021 t/m 2031			
Bestuursrelevante projecten	43.475	31.520	32.385	27.300	27.300	25.800	26.300	28.000	25.000	25.000	25.000	25.000	298.605	27.146		
Niet bestuursrelevante projecten	14.966	8.782	2.778	242	0	0	0	0	352	0	110	0	12.264	1.115		
Niet gespecificeerde ramingen	0	698	9.783	17.437	17.937	19.574	19.120	17.442	20.173	21.041	21.553	21.639	186.397	16.945		
Totaal netto uitgaven excl. duurzaamheid en Super Local	58.442	41.000	44.946	44.979	45.237	45.374	45.420	45.442	45.525	46.041	46.663	46.639	497.267	45.206		
Duurzaamheidsinvesteringen	0	1.802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.802	164		
Innovatieproject (Super Local)	103	988	-125	-234	0	0	0	0	0	0	0	0	629	57		
Totaal netto uitgaven	58.545	43.790	44.821	44.745	45.237	45.374	45.420	45.442	45.525	46.041	46.663	46.639	499.698	45.427		

Het voortschrijdende gemiddeld investeringsbudget exclusief duurzaamheidsinvesteringen en exclusief Super Local bedraagt € 45,2 mln.

Ad 2) De exploitatiebegroting (kapitaallasten en reguliere bedrijfsvoeringskosten)

De onder punt 1 genoemde mutaties in het investeringsbudget en actualisatie van de staat van activa leiden tot een toename van de kapitaallasten ten opzichte van de MJR 2021-2030. De mutaties zijn als volgt:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	gemiddeld 2021-2031
Actualisatie berekening rentekosten	118	385	691	1.016	1.396	1.817	2.159	2.433	2.678	3.316	1.601
Actualisatie berekening afschrijvingen	2.678	4.936	6.474	8.551	10.342	11.706	12.863	14.188	15.676	17.162	10.458
Effect op kapitaallasten	2.795	5.321	7.165	9.567	11.738	13.524	15.022	16.620	18.354	20.479	12.058

Rentekosten

In de MJR 2021-2030 was de financiering gebaseerd op een investeringsbudget voor 2021 van € 19,4 mln. Middels de bestuurlijk vastgestelde Werkbegroting 2021 (AB 16-12-2020) is een investeringsbudget voor 2021 vastgesteld van € 41,0 mln. In 2020 was voorzien een langlopende lening aan te trekken van € 15,0 mln. Mede doordat het gerealiseerde investeringsniveau in 2020 lager (€ 5,8 mln.) was dan oorspronkelijk geraamd, is besloten om financieringsbehoefte af te dekken met kortlopende kasgeldleningen. Bijkomend voordeel hiervan is dat aan deze kasgeldleningen negatieve rentes zijn gekoppeld. Echter om te voldoen aan de kaders uit het Treasury statuut zal in 2021 de financieringsbehoefte structureel worden afgedekt middels een langlopende lening (geraamd € 32,0 mln). De hieraan verbonden rentelasten betekenen een toename van de rentekosten (€ 118.000) in 2022 ten opzichte van de vorige MJR.

In 2019 zijn zes langlopende geldleningen aangetrokken met een uitgestelde stortingsdatum (2020-2025). Op basis van het bijgestelde MIP en MJR is de financieringsbehoefte geactualiseerd. Het gevolg is dat op de financieringsbehoefte af te dekken met langlopende leningen hoger is dan geraamd in de vorige MJR. De rentekosten stijgen ten opzichte van de vorige MJR. De rekenuitgangspunten zijn ambtelijk afgestemd met Waterschap Limburg.

Afschrijvingskosten

Het gewijzigde MIP ten opzichte van vorig jaar werkt door in de afschrijvingskosten. Per saldo stijgen in 2022 de afschrijvingskosten met € 2,68 mln ten opzichte van de vorige MJR. Bijgaand een overzicht met de mutaties gegroepeerd naar verschillende categorieën:

<i>(bedragen x 1.000 euro)</i>	2022
Totaal geraamd afschrijvingskosten MJR 2021-2030	22.617
mutatie door besluiten bestuur	1.347
aangepaste raming bestuursrelevante projecten	974
aangepaste raming op niet bestuursrelevante projecten	682
mutatie niet gespecificeerde ramingen	-64
mutatie staat van activa (jaarafsluiting 2020)	-262
Totaal geraamd afschrijvingskosten MJR 2022-2031	25.295
Totale mutatie	2.678

Voor een verdere toelichting zie bijlage 2.

Bedrijfsvoeringskosten

Het effect op de reguliere bedrijfsvoeringskosten wordt veroorzaakt door genomen bestuursbesluiten en externe, niet beïnvloedbare, factoren:

In de AB besluiten inzake project vergroening-verduurzaming kantoorgebouw en het project slibopslag Susteren, zijn ook effecten op de bedrijfsvoeringskosten opgenomen. Daarnaast is een bestuursbesluit genomen inzake de wet banenafpraak.

<i>Bedragen x € 1.000, incl inflatie</i>	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
AB Besluit 01-07-2020 P11337 Vergroenen-verduurzamen kantoor	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1
AB Besluit 16-9-2020 P64063U rwzi susteren ontwaterd slib-opslag	102	105	107	109	111	113	115	0	0	0
DB Besluit 02-12-2020 Wet Banenafpraak	102	104	106	108	110	113	115	117	120	122
Effect op bedrijfsvoeringskosten	203	207	212	216	220	225	229	116	118	121

Naast bovengenoemde genomen besluiten hebben zich de volgende externe, niet beïnvloedbare, effecten voorgedaan met financiële gevolgen voor de bedrijfsvoeringskosten die zijn meegenomen in voorliggende Ontwerp MJR 2022-2031.

Bedragen x € 1.000, incl inflatie	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Effect aanbesteding zandvangervand	259	264	270	275	281	286	292	298	304	310
Effect aanbesteding chemicaliën	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Effect aanbesteding en prijsontwikkeling energie	275	281	286	292	298	304	310	316	322	329
Aanpassing MJR - kosten slibverwerking	629	641	654	667	681	694	708	722	737	751
Aanpassing indexering analysekosten, subsidie en energie (v.a. 2023)	202	406	606	818	1.034	1.258	1.321	1.347	1.530	3.022
Verschuiven kosten vervangen pensionada door vervoegen pensioendatum	160	127	113	-307	-217	-380	171	178	185	191
Projecten (niet bestuursrelevant) met exploitatiegevolgen bedrijfsvoering	317	382	307	303	197	201	205	198	202	206
Correctie onderhoud zonnepanelen	37	38	39	39	40	41	42	43	43	44
Correctie SDE Subsidie	218	217	215	214	212	211	209	208	206	210
Actualisatie bijdrage exploitatiekosten (baten)	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Actualisatie post onvoorzien directeur (0,4% begrotingstotaal)	-222	33	36	46	51	63	79	102	117	130
Effect op bedrijfsvoeringskosten	1.805	2.319	2.456	2.277	2.506	2.608	3.267	3.341	3.575	5.124

Voor een nadere toelichting van deze effecten zie bijlage 3.

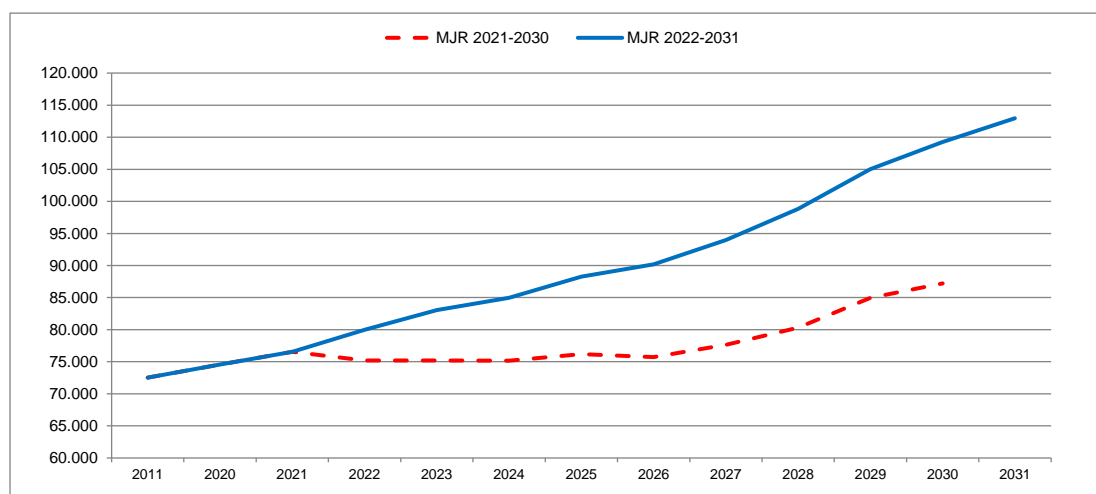
Opstelling Netto Kosten op WBL-niveau ten opzichte van de vorige MJR en Begroting 2021

De kapitaallasten, bedrijfsvoeringskosten en de netto kosten zijn in de navolgende tabel weergegeven.

Netto Kapitaallasten bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	gemiddeld 2021-2030
MJR 2021-2030	28.346	26.091	25.007	24.306	24.259	22.870	23.693	23.994	25.040	26.129		24.973
MJR 2022-2031	28.346	28.886	30.328	31.470	33.826	34.608	37.217	39.016	41.660	44.482	46.607	34.984
Mutatie netto kapitaallasten	0	2.795	5.321	7.165	9.567	11.738	13.524	15.022	16.620	18.354		10.011
Mutatie t.o.v. vorige MJR		10,7%	21,3%	29,5%	39,4%	51,3%	57,1%	62,6%	66,4%	70,2%		40,1%
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		1,9%	5,0%	3,8%	7,5%	2,3%	7,5%	4,8%	6,8%	6,8%		

Netto Bedrijfsvoeringskosten bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	gemiddeld 2021-2030
MJR 2021-2030	48.185	49.090	50.189	50.838	51.934	52.855	53.928	56.318	59.932	61.096		53.437
MJR 2022-2031	48.185	51.098	52.715	53.506	54.427	55.581	56.760	59.814	63.389	64.790	66.341	56.026
Mutatie netto bedrijfsvoeringskosten	0	2.008	2.526	2.667	2.493	2.726	2.832	3.496	3.457	3.693	66.341	2.590
Mutatie t.o.v. vorige MJR	0,0%	4,1%	5,0%	5,2%	4,8%	5,2%	5,3%	6,2%	5,8%	6,0%		4,8%
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		6,0%	3,2%	1,5%	1,7%	2,1%	2,1%	5,4%	6,0%	2,2%		

Totaal Netto kosten bedragen x € 1.000	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	gemiddeld 2021-2030
MJR 2021-2030	76.531	75.180	75.196	75.144	76.194	75.725	77.621	80.312	84.972	87.225		78.410
MJR 2022-2031	76.531	79.984	83.043	84.976	88.253	90.189	93.977	98.830	105.049	109.272	112.948	91.010
Mutatie totale Netto Kosten	0	4.804	7.847	9.832	12.060	14.464	16.356	18.518	20.077	22.047		12.601
Mutatie t.o.v. vorige MJR		6,4%	10,4%	13,1%	15,8%	19,1%	21,1%	23,1%	23,6%	25,3%		16,1%
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		4,5%	3,8%	2,3%	3,9%	2,2%	4,2%	5,2%	6,3%	4,0%		

Netto kosten 2022 nieuwe MJR versus netto kosten 2022 vorige MJR

De netto kosten in het jaar 2022 stijgen met € 4,80 mln overeenkomend met 6,4% ten opzichte van de raming voor 2022 in de vorige MJR. Deze verhoging bestaat voor € 2,79 mln uit hogere kapitaallasten (met name hogere afschrijvingskosten). Daarnaast stijgen de netto bedrijfsvoeringkosten met € 2,01 mln welke worden verklaard uit de effecten zoals weergegeven in de tabellen op pagina 5 en bijlage 3.

Netto kosten 2022 nieuwe MJR versus netto kosten Begroting 2021

De toename van de netto kosten ten opzichte van het jaar 2021 bedraagt € 3,45 mln. Deze stijging wordt veroorzaakt door een stijging van de netto bedrijfsvoeringkosten (€ 2,91 mln), welke wordt verklaard uit de aangegeven externe effecten (tabellen pagina 5 en bijlage 3). De kapitaallasten stijgen met € 0,54 mln waarbij de afschrijvingskosten stijgen met € 0,67 mln en de rentekosten dalen met 0,13 mln.

Organisatie:

N.v.t.

Ondernemingsraad:

N.v.t.

Juridische aspecten:

Besluitvormingsproces omtrent de Begroting en Meerjarenraming

De ontwerp-MJR 2022-2026-2031 en de ontwerp-Begroting 2022 worden – voorafgaande aan besluitvorming door het Algemeen bestuur – door het Dagelijks bestuur ten behoeve van het uitbrengen van een zienswijze voorgelegd aan Waterschap Limburg. In de Gemeenschappelijke Regeling Waterschapsbedrijf Limburg is omtrent dit proces onder “artikel 19 Begroting” het volgende opgenomen:

1. Het dagelijks bestuur van de regeling zendt de ontwerp-Begroting zes weken voordat zij aan het algemeen bestuur van de regeling wordt aangeboden, toe aan de algemene besturen van de deelnemers.
2. De ontwerp-Begroting wordt door de zorg van de deelnemers voor een ieder ter inzage gelegd en tegen betaling van kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaarstelling geschiedt openbare kennisgeving.
3. De algemene besturen van de deelnemers kunnen bij het dagelijks bestuur van de regeling hun zienswijze over de ontwerp-begroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur van de regeling voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerp-Begroting, zoals deze aan het algemeen bestuur van de regeling wordt aangeboden.
4. Het algemeen bestuur van de regeling stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient. Hierbij wordt rekening gehouden met de door het algemeen bestuur van de deelnemers uitgebrachte zienswijze.
5. Nadat deze is vastgesteld door het algemeen bestuur van de regeling, zendt het algemeen bestuur van de regeling, zo nodig, de begroting aan de algemene besturen van de deelnemers, die ter zake bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
6. Het dagelijks bestuur van de regeling zendt de begroting binnen vier weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan Gedeputeerde Staten."

Daarnaast geldt volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dat de algemene besturen van de deelnemers de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor begroting en MJR en de voorlopige jaarrekening van de GR tijdig (uiterlijk voor 15 april) te zien moeten krijgen. Verder bepaalt de Wgr dat de algemene besturen van de deelnemers 8 weken de tijd krijgen om de zienswijze met betrekking tot de begroting in te dienen.

Daarom is in de AB-vergadering van 12 mei a.s. sprake van instemmen met en nog niet van vaststelling door het Algemeen Bestuur. Vaststelling van MJR en Begroting door het Algemeen Bestuur WBL is gepland voor juli a.s. Bij die vaststelling wordt rekening gehouden met de voor die tijd uitgebrachte zienswijze van Waterschap Limburg.

Risico's:

De aan de opdracht van Waterschap Limburg ontleende integrale benadering vergt een nadere beoordeling van de te nemen maatregelen op vier rwzi's (Hoensbroek, Susteren, Venray, Meijel) en bronmaatregelen op drie rwzi's (Venlo, Roermond en Wijlre). Voor rwzi Panheel zijn aanvullende maatregelen nodig in het geval de nieuwe biologische zuivering (Nereda) nog niet zou voldoen.

Dit gaat naar verwachting gepaard met het op een aantal van deze rwzi's later dan 2021 maar ruim voor 2027 voldoen aan de gestelde KRW-normen.

Het voortbestaan van Waterschapsbedrijf Limburg komt door de wereldwijde COVID-19 pandemie niet in gevaar, omdat WBL is belast met de uitvoering van een overheidstaak met een maatschappelijk belang. Het WBL is belast met het zuiveren van afvalwater tot de voor het oppervlakte gestelde kwaliteitsnormen.

Afvalwater dat door huishoudens en bedrijven via het rioolstelsel wordt geloosd.

Geconstateerd is dat het virus voorkomt in het geloosde afvalwater. Echter door de STOWA (stichting toegepast onderzoek bij waterbeheer) is kenbaar gemaakt dat virussen altijd in kleine hoeveelheden in het water zitten. Dat is in deze situatie niet meer of minder. Er is geen reden tot extra maatregelen. We moeten altijd veilig en voorzichtig werken. Omdat we de beschermingsmaatregelen volgen uit de Arbo catalogus sector waterschappen, zijn de voorzorgsmaatregelen al alsof het virus erin zat.

Het coronavirus leidt mogelijk tot beperking van de afzetmogelijkheden van zowel gedroogd slib als van het ontwaterd slib.

Zoals bij de toelichting op de post energie verwoord zijn de energietarieven voor 2022 nog niet volledig bekend. Er is sprake van een stijgende markt hetgeen kan leiden tot een verdere stijging van de post energie nadat de tarieven zijn vastgesteld. Hiervoor zal dan voor 2022 geen dekking zijn. Deze mutatie zal worden meegenomen in de MJR 2023-2032.

Er kondigt zich een sterke verandering aan op de inkoopmarkt, mede als gevolg van COVID-19 met een prijsopdrijvend effect. Er is sprake van substantiële prijsstijgingen voor hout, staal en grondstoffen voor kunststoffen die zullen gaan doorwerken in onze bedrijfsvoerings- en projectkosten. De daadwerkelijk effecten voor onze financiën zijn nog niet bekend en zullen worden meegenomen in de MJR 2023-2032.

De directeur,

De voorzitter,

ing. E.M. Pelzer MMO

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 12 mei 2021

De directeur,

De voorzitter,

ing. E.M. Pelzer MMO

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

BIJLAGE 1: Meerjareninvesteringsplan (MIP)

In het MIP wordt onderscheid gemaakt tussen benoemde ramingen (concrete projecten) en niet gespecificeerde ramingen. Bij de benoemde ramingen wordt onderscheid gemaakt in bestuursrelevante projecten en niet bestuursrelevante projecten. Voor de eerste jaren van de planperiode is een uitwerking naar benoemde projecten beschikbaar. Voor de latere jaren van de planperiode is op onderdelen nog geen concrete invulling op projectniveau beschikbaar en wordt een indicatief investeringsbedrag opgevoerd (niet gespecificeerde ramingen).

Het project Assetbase zal het fundament gaan vormen voor de concrete invulling van de niet gespecificeerde ramingen. Dat heeft ook tot gevolg dat de begroting voor de kapitaallasten nauwkeuriger kan worden berekend.

Mede naar aanleiding van recente bestuurlijke sessies en het onderhanden zijnde informatiebeleidsplan procesautomatisering zijn voor hieraan gerelateerde automatiseringsontwikkelingen wel indicatieve ramingen opgenomen in het MIP 2021-2031.

Het vertrekpunt voor het nieuwe MIP vormde het vorig jaar vastgestelde MIP als onderdeel van de MJR 2021-2030.

AB juli 2020: MJR 2021-2030 (bedragen x 1.000 euro)	NETTO - UITGAVEN Investerings											TOTAAL	GEMIDDELD	
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2020 t/m 2030	
Bestuursrelevante projecten	47.557	10.267	140	0	0	0	0	0	0	0	0		57.964	5.269
Niet bestuursrelevante projecten	16.129	685	433	242	0	0	0	0	352	0	110		17.952	1.632
Niet gespecificeerde ramingen	0	8.555	19.445	20.222	20.630	21.042	21.463	21.893	21.978	22.777	23.123		201.128	18.284
Totaal netto uitgaven excl. duurzaamheidsinvesteringen	63.686	19.508	20.018	20.464	20.630	21.042	21.463	21.893	22.330	22.777	23.233		277.044	25.186
Duurzaamheidsinvesteringen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0
Innovatieproject (Super Local)	590	-68	-189	-239	0	0	0	0	0	0	0		94	9
Totaal netto uitgaven	64.276	19.440	19.829	20.225	20.630	21.042	21.463	21.893	22.330	22.777	23.233		277.138	25.194

Na vaststelling van de MJR en MIP 2021-2030 zijn meerdere **bestuurlijke besluiten** genomen waarvan de effecten zijn meegenomen in de nieuwe voorliggende MJR 2022-2031:

- Besluit AB d.d. 01-07-2020 tot verhoging van de paraplu kredieten uitvoering zuiveringstechnische werken en uitvoering niet-zuiveringstechnische werken met respectievelijk € 794.000 en € 310.000 ten behoeve van projecten die al waren opgenomen in het MIP;
- Besluit AB d.d. 10-07-2020 ter verhoging van het uitvoeringskrediet voor het bestuursrelevant project verduurzaming en vergroening kantoorgebouw en omgeving met € 1.300.000. Ten gevolge van het hogere investeringsbedrag zijn de jaarlijkse kapitaallasten vanaf 2021 circa € 55.000 hoger;
- Besluit AB d.d. 16-09-2020 tot verhoging van de paraplu kredieten uitvoering zuiveringstechnische werken en uitvoering niet-zuiveringstechnische werken met respectievelijk € 3.689.000 en € 925.500 ten behoeve van projecten die al waren opgenomen in het MIP;
- Besluit AB 16-09-2020 ter verhoging van het uitvoeringskrediet met € 7.100.000 voor het bestuursrelevant project van de renovatie en kwaliteitsverbetering van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Stein om te voldoen aan de KRW eisen. De extra investering is gecompenseerd door een verlaging van niet gespecificeerde ramingen in de planperiode;
- Besluit AB d.d. 16-09-2020 tot het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet voor het bestuursrelevant project voor de realisatie van opslag voor ontwaterd slib op de rwzi Susteren ter grootte van € 3.800.000. Als gevolg van dit project nemen de kapitaallasten toe met circa € 180.000;
- Besluit AB 16-12-2020 tot het onder voorwaarden beschikbaar stellen van een maximum krediet ad € 17.000.000 voor het zonne-energieproject "Zon fase 2". Het krediet is opgebouwd uit ca € 2.500.000 (voorwaardenscheppende) voorbereidingskosten en ca € 14.500.000 uitvoeringskosten en betreft een maximum dat is gebaseerd op de maximale omvang van het project. Nadat de voorwaardenscheppende acties gereed zijn en daarmee ook de daadwerkelijke omvang van het project bekend is, zal een voorstel voor het definitieve uitvoeringskrediet worden voorgelegd. Op dat moment kunnen pas de financiële consequenties worden bepaald en zal het effect op de meerjarenraming worden verwerkt.

Randvoorwaardelijk moet dit project minimaal een financieel neutraal effect hebben. Het krediet voor "Zon fase 2" is extra ten opzichte van het in het MIP opgenomen investeringsvolume;

- Besluit AB 16-12-2020 Werkbegroting 2021 en Investeringsbudget 2021. Het investeringsbudget 2021 is vastgesteld op € 41 mln. Hiermee worden toekomstige investeringsbudgetten naar voren gehaald (naar jaar 2021) hetgeen leidt tot verhoging van de kapitaallasten vanaf 2022;
- Besluit AB 07-04-2021 tot het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet ad € 5.900.000 voor het bestuursrelevant project Westelijke Mijnstreek. Dit ten behoeve van de uitvoering van de renovatie van de gemalen Munstergeleen, Geleen en Schinnen om te voldoen aan de afnameverplichtingen;
- Besluit AB 07-04-2021 tot het beschikbaar stellen van een aanvullend uitvoeringskrediet (€ 451.000) voor het bestuursrelevant project voor project Super Local. Het totaal toegekende krediet voor dit project bedraagt € 1.512.000. De totale netto kosten bedragen € 1.070.000 en worden gedekt door het innovatiebudget;
- Besluit AB 07-04-2021 tot het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet (€ 10,0 mln) voor assetbase op orde. De gevolgen van dit besluit voor het MIP en de kapitaallasten zijn nog niet besloten maar maken onderdeel uit van de vaststelling van het MIP en ontwerp MJR 2022-2031, waarbij 2 scenario's worden uitgewerkt:
 - Het investeringsbudget is additioneel ten opzichte van het normatieve gemiddelde investeringsbudget (MJR 2021-2030: € 25,2 mln.).
 - Het investeringsbudget maakt deel uit van het normatieve gemiddelde investeringsbudget (MJR 2021-2030: € 25,2 mln.).

Gezien de structurele uitbreiding van het normatieve investeringsbudget is het project Assetbase onderdeel van het bijgevoegde MIP.

Ten opzichte van het vorige MIP zijn per categorie de navolgende mutaties verwerkt (bedragen over de planperiode):

- Aangepaste ramingen bestuursrelevante projecten (€ 288,2 mln):
Naast het opvoeren van ramingen als gevolg bestuursbesluiten betreffende nieuwe en/of gewijzigde bestuursrelevante projecten zijn de geraamde uitgaven van een aantal bestuursrelevante projecten verhoogd, echter passend binnen de daarvoor toegekende kredietruimte. De raming voor leiding Simpelveld-Wijlre is aangepast maar leidt wel tot een kredietoverschrijding. Nieuw benoemd project is Computer Proces Automatisering, waarvan de raming eerder onderdeel was van de onbenoemde raming, echter de afschrijftermijn is korter dan die van de algemene raming. Voor dit project volgt nog een kredietvoorstel. Grootste mutatie is doorvoeren van de structurele verhoging van het normatieve investeringsniveau.

Assetbase:

In de netto kosten ontwikkeling is rekening gehouden met project Assetbase. In de AB vergadering van 07-04-2021 is besloten tot het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet (€ 10,4 mln) voor assetbase op orde. De gevolgen van dit besluit voor het MIP en de kapitaallasten maken onderdeel uit van de onderhavige ontwerp MJR 2022-2031.

- Niet bestuursrelevante projecten (€ 10,4 mln):
De gewijzigde ramingen gedurende de gehele planperiode in de groep niet bestuursrelevante projecten worden gevormd door een aantal nieuwe projecten en mutaties in ramingen van lopende projecten. Dit alles passend binnen het hiervoor toegekende kredietvolume. Daarnaast zijn mede naar aanleiding van bestuurlijke sessies en het onderhanden zijnde informatiebeleidsplan procesautomatisering, voor hieraan gerelateerde automatiseringsontwikkelingen indicatieve ramingen (€ 1,6 mln.) opgenomen in het MIP 2021-2031.
- Niet gespecificeerde ramingen (-/- € 14,7 mln):
De mutatie op de niet gespecificeerde ramingen is een saldo, waarbij in de eerste jaren van de planperiode de ramingen zijn verlaagd en deze in de latere jaren toenemen. Duurzaamheidsinvesteringen en innovatieproject Super Local maken geen deel uit van het normatieve bedrag.

- **Duurzaamheidsinvesteringen (€ 1,8 mln):**
In het MIP 2021-2031 is één project opgenomen in het kader van duurzaamheidsinvesteringen die het gemiddelde investeringsbudget verhogen, maar geen deel uitmaken van het normatieve investeringsniveau. Het betreft het project zonnepanelen fase 2 waarvoor in 2021 een investering van € 1,8 mln is geraamd betreffende de voorbereidingsfase. De hieraan gerelateerde kapitaallasten zijn niet meegenomen in de MJR 2022-2031. Dit vanwege de voorwaarde en verwachting dat uit de voorbereidingsfase een positieve 'value case' resulteert voor realisatie van zonnepanelen fase 2 waarbij per saldo geen negatief effect resulteert in de netto kosten. Met betrekking tot duurzaamheidsinvesteringen is in het verleden bestuurlijk een terugverdiendtijd van maximaal 15 jaar afgesproken.
- **Innovatieproject (€ 1,1 mln):**
De ramingen voor het innovatieproject Super Local zijn verhoogd met € 639.000 maar maken geen deel uit van het normatieve investeringsniveau. De kapitaallasten van Super Local worden gedekt vanuit het innovatiebudget. Deze stijging van het investeringsbudget voor Super Local leidt dus niet tot extra netto kosten ten opzichte van de vorige MJR.

Bijgaand een overzicht met de mutaties in de benoemde categorieën ten opzichte van de vorige MJR zoals bovenstaand toegelicht. In deze weergave is project Assetbase opgenomen in het normatieve investeringsniveau onder de bestuursrelevante projecten en in mindering gebracht op de niet gespecificeerde ramingen.

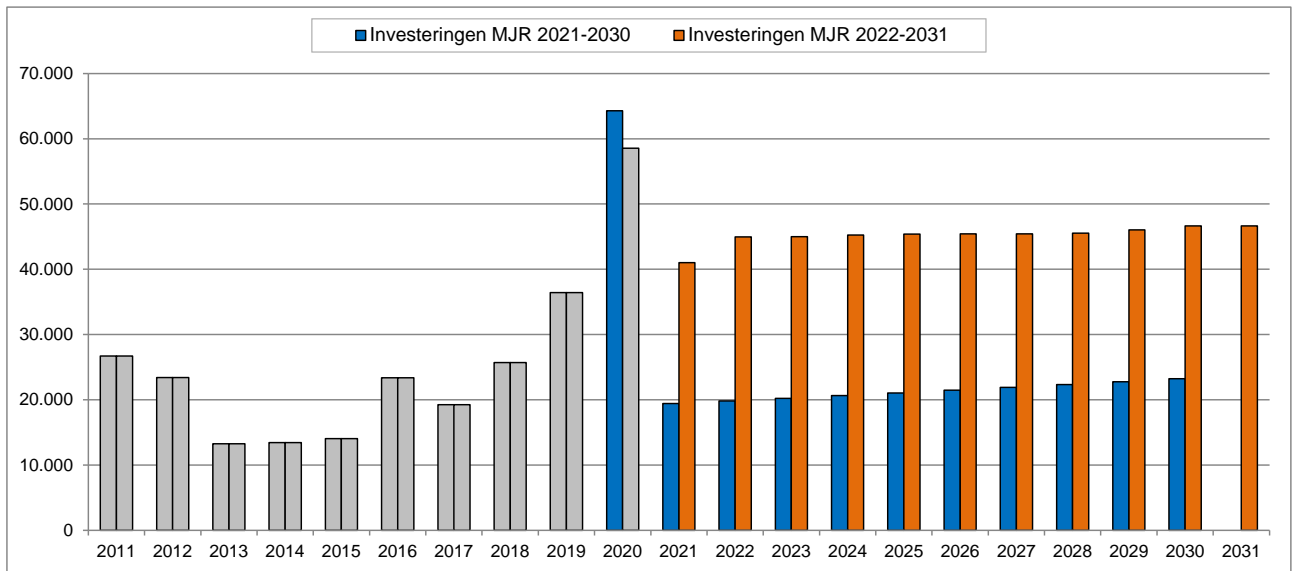
Verschil Ontwerp MJR 2022-2031 vs MJR 2021-2030													TOTAAL		GEMIDDELD
Mutatie NETTO - UITGAVEN Investeringen															
(bedragen x 1.000 euro)	Realisatie 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2020 t/m 2031		
Bestuursrelevante projecten	-4.081	21.253	32.245	27.300	27.300	25.800	26.300	28.000	25.000	25.000	25.000	25.000	288.198	26.200	
Niet bestuursrelevante projecten	-1.163	8.097	2.345	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10.442	949	
Niet gespecificeerde ramingen	0	-7.857	-9.662	-2.785	-2.693	-1.468	-2.343	-4.451	-1.805	-1.736	-1.570	21.639	-14.731	-1.339	
Totaal netto uitgaven excl. duurzaamheid en Super Local	-5.244	21.492	24.928	24.515	24.607	24.332	23.957	23.549	23.195	23.264	23.430	46.639	283.909	25.810	
Duurzaamheidsinvesteringen	0	1.802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.802	164	
Innovatieproject (Super Local)	-486	1.056	64	5	0	0	0	0	0	0	0	0	1.125	102	
Totaal mutatie netto uitgaven	-5.731	24.350	24.992	24.520	24.607	24.332	23.957	23.549	23.195	23.264	23.430	46.639	286.836	26.076	

Het nieuwe meerjareninvesteringsplan 2020-2031 ziet er als volgt uit:

Ontwerp MJR 2022-2031 (incl. indexatie)													TOTAAL		GEMIDDELD
NETTO - UITGAVEN Investeringen															
(bedragen x 1.000 euro)	Realisatie 2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2021 t/m 2031		
Bestuursrelevante projecten	43.475	31.520	32.385	27.300	27.300	25.800	26.300	28.000	25.000	25.000	25.000	25.000	298.605	27.146	
Niet bestuursrelevante projecten	14.966	8.782	2.778	242	0	0	0	0	352	0	110	0	12.264	1.115	
Niet gespecificeerde ramingen	0	698	9.783	17.437	17.937	19.574	19.120	17.442	20.173	21.041	21.553	21.639	186.397	16.945	
Totaal netto uitgaven excl. duurzaamheid en Super Local	58.442	41.000	44.946	44.979	45.237	45.374	45.420	45.442	45.525	46.041	46.663	46.639	497.267	45.206	
Duurzaamheidsinvesteringen	0	1.802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.802	164	
Innovatieproject (Super Local)	103	988	-125	-234	0	0	0	0	0	0	0	0	629	57	
Totaal netto uitgaven	58.545	43.790	44.821	44.745	45.237	45.374	45.420	45.442	45.525	46.041	46.663	46.639	499.698	45.427	
Vershil t.o.v. MJR 2021-2030	-5.731	24.350	24.992	24.520	24.607	24.332	23.957	23.549	23.195	23.264	23.430	46.639	286.836	26.076	

Het voortschrijdende gemiddeld investeringsbudget exclusief duurzaamheidsinvesteringen en exclusief Super Local bedraagt € 45,2 mln.

Rekening houdend met genomen bestuurlijke besluiten, inclusief Assetbase, aangepaste ramingen op lopende projecten alsmede met inflatie van het normatieve bedrag, zijn de investeringsbudgetten per jaar gedurende de planperiode als volgt gepland:

BIJLAGE 2: Toelichting afschrijvingskosten

Het gewijzigde MIP ten opzichte van vorig jaar werkt door in de afschrijvingskosten. Per saldo stijgen in 2022 de afschrijvingskosten met € 2,68 mln ten opzichte van de vorige MJR. Bijgaand een overzicht met de mutaties gegroepeerd naar verschillende categorieën:

(bedragen x 1.000 euro)	2022
Totaal geraamd afschrijvingskosten MJR 2021-2030	22.617
mutatie door besluiten bestuur	1.347
aangepaste raming bestuursrelevante projecten	974
aangepaste raming op niet bestuursrelevante projecten	682
mutatie niet gespecificeerde ramingen	-64
mutatie staat van activa (jaarafsluiting 2020)	-262
Totaal geraamd afschrijvingskosten MJR 2022-2031	25.295
Totale mutatie	2.678

De groep mutaties door besluiten bestuur bevat het effect van afgelopen jaar genomen bestuursbesluiten:

- Project verduurzaming en vergroening kantoorgebouw: Conform besluit nemen de kapitaallasten toe met € 0,05 mln;
- Project KRW Stein: De afschrijvingskosten nemen toe met € 0,3 mln. Conform het besluit is het extra investeringsbudget als ook de kapitaallasten in mindering gebracht op de niet gespecificeerde ramingen;
- Project Westelijke Mijnstreek: De afschrijvingskosten nemen toe met € 0,1 mln. Conform het besluit is het extra investeringsbudget als ook de kapitaallasten in mindering gebracht op de niet gespecificeerde ramingen;
- Project Assetbase op orde: De afschrijvingskosten nemen toe met € 0,15 mln.
- Besluitpunt MJR 2022-2031 Verhoging normatief investeringsniveau: De afschrijvingskosten nemen toe met € 0,8 mln. Hierbij is de aannahme gedaan dat de gemiddelde afschrijvingstermijn 15 jaar bedraagt en in het eerste jaar (2022) de afschrijvingen voor de helft starten. Het project Assetbase zal naast de investeringsbedragen ook inzicht geven in de componenten waardoor ook de afschrijvingsramingen nauwkeurig kunnen worden geraamd in toekomstige meerjarenramingen.

De toename in de groep bestuursrelevante projecten bestaat met name uit:

- Project KRW Weert: de afschrijvingskosten zijn gestegen met € 0,19 mln. ten opzichte van de vorige MJR. Dat is mede het gevolg van € 0,75 mln hoger geraamde uitgaven op dit project. De hoger geraamde uitgaven op dit project passen echter binnen de bestuurlijk besloten kredietruimte die is toegekend voor dit project;
- Project rwzi Sijpeveld (maatregelen continuïteit): de afschrijvingskosten zijn gestegen met € 0,15 mln. ten opzichte van de vorige MJR. Dit is een gevolg van € 2,4 mln hoger geraamde uitgaven voor dit project. De verhoogde raming past echter binnen de bestuurlijk besloten kredietruimte die is toegekend voor dit project. In de vorige MJR was dit project nog niet opgenomen.
- De geplande ramingen voor Computer Proces Automatisering (afschrijvingstermijn 5 jaar) leiden in 2022 tot een toename van de kapitaallasten met € 0,7 mln. De afschrijfstermijn van dit nieuw benoemde project, waarvan de raming eerder onderdeel was van de niet gespecificeerde ramingen, is korter dan die van de niet gespecificeerde ramingen raming. Voor dit project volgt nog een kredietvoorstel.

Daarnaast leiden de verhoogde projectramingen in de groep niet bestuursrelevant (in 2021 in totaliteit € 8,8 mln) tot een verhoging van de afschrijvingskosten in 2022 van € 0,7 mln. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door:

- Een studieproject met betrekking tot rwzi Hoensbroek slijbgisting: Dit niet bestuursrelevante studieproject heeft geleid tot bruikbare inzichten en meerjarig nut maar leidt niet op korte termijn tot een uitvoeringsproject waar de afschrijvingskosten langjarig

aan gekoppeld kunnen worden. Dit project wordt met ingang van boekjaar 2020 in 3 jaar afgeschreven en leidt daardoor in 2022 tot € 0,24 mln. extra niet geraamde afschrijvingskosten.

- Mede naar aanleiding van recente bestuurlijke sessies en het onderhanden zijnde informatiebeleidsplan zijn voor hieraan gerelateerde kantoorautomatisering indicatieve ramingen opgenomen in het MIP 2021-2031. Deze leiden tot € 0,22 mln aan afschrijvingskosten in 2022.

Als gevolg van de afname van het investeringsbudget voor de niet gespecificeerde ramingen nemen de hieraan gerelateerde afschrijvingskosten af (€ 0,06 mln.). De daling in deze groep op zuiveren, slib, transport en huisvesting wordt teniet gedaan door een stijging van de automatisering (€ 0,2 mln.). Het aandeel automatisering in het MIP neemt toe met een stijging van de afschrijvingskosten tot gevolg, als gevolg van de relatief kortere afschrijvingstermijn voor automatiseringsprojecten (maximaal 5 jaar).

Het geraamde automatiseringsinvesteringen in het totale investeringsbudget over de planperiode 2021-2030 zijn toegenomen van € 2,5 mln in het vorige MIP naar € 10,7 mln in het geactualiseerde MIP.

Onderdeel van de recent uitgevoerde jaarafsluiting 2020 is een actualisatie van de staat van activa.

Projecten die afgesloten zijn gedurende het jaar worden overgeheveld van het dynamisch MIP naar de staat van activa.

BIJLAGE 3: Toelichting mutaties in de bedrijfsvoeringskosten

Bijgaand overzicht bevat **externe, niet beïnvloedbare, effecten** met financiële gevolgen voor de bedrijfsvoeringskosten die zijn meegenomen in voorliggende Ontwerp MJR 2022-2031.

Bedragen x € 1.000, incl inflatie	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Effect aanbesteding zandvangerzand	259	264	270	275	281	286	292	298	304	310
Effect aanbesteding chemicaliën	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Effect aanbesteding en prijsontwikkeling energie	275	281	286	292	298	304	310	316	322	329
Aanpassing MJR - kosten slibverwerking	629	641	654	667	681	694	708	722	737	751
Aanpassing indexering analysekosten, subsidie en energie (v.a. 2023)	202	406	606	818	1.034	1.258	1.321	1.347	1.530	3.022
Verschuiven kosten vervangen pensionada door vervoegen pensioendatum	160	127	113	-307	-217	-380	171	178	185	191
Projecten (niet bestuursrelevant) met exploitatiegevolgen bedrijfsvoering	317	382	307	303	197	201	205	198	202	206
Correctie onderhoud zonnepanelen	37	38	39	39	40	41	42	43	43	44
Correctie SDE Subsidie	218	217	215	214	212	211	209	208	206	210
Actualisatie bijdrage exploitatiekosten (baten)	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Actualisatie post onvoorzien directeur (0,4% begrotingstotaal)	-222	33	36	46	51	63	79	102	117	130
Effect op bedrijfsvoeringskosten	1.805	2.319	2.456	2.277	2.506	2.608	3.267	3.341	3.575	5.124

- De uitkomst van een nieuwe aanbesteding (zandvangerzand) in 2020 leidt tot extra niet begrote kosten. Mede gerelateerd aan de strengere normering (Pfas) heeft maar één partij ingeschreven hetgeen leidt tot een forse toename van de transportkosten. Onze vorige afnemer kon niet voldoen aan de gestelde eisen van het bevoegde gezag.
- De uitkomst van een nieuwe aanbesteding (chemicaliën) leidt tot lagere kosten (€ 100.000).
- De post Energie bestaat uit grofweg twee kostensoorten:
 - Elektriciteit: Er zijn zeven componenten die het totale budget voor elektriciteit bepalen. De levering vertegenwoordigd met ca. 35% het grootste aandeel in de totale kosten en betreft de kale prijs per megawattuur. Voor de leveringsjaren 2022 en 2023 is in het 1^e kwartaal 2021 een Europese aanbesteding afgerond en is direct gestart met het daadwerkelijk inkopen op de markt; het 'vastklikken' van volumes op de termijn markt voor '21 en '22. De tarieven in de markt zijn gestegen waardoor de prijzen momenteel 15 á 20% hoger zijn als eind 2020. Een deel (35%) van de tarieven zijn vastgeklikt. De nu bekende tariefstijging is verdisconteerd in de raming 2022. Conform de inkoopstrategie zal medio 2021 het leveringsjaar 2022 voor 95% zijn ingekocht. Indien de leveringstarieven dan noemenswaardig afwijken (positief of negatief) zal dit nader worden gecommuniceerd. Daarnaast stijgen de energiebelasting en netbeheerkosten en dalen de vergroeningskosten;
 - Gas: De gastarieven voor 2022 zijn lager dan geraamd.
- Afgelopen jaren heeft de slibproblematiek geleid tot extra niet begrote kosten. De problematiek is integraal benaderd waarbij tevens de conclusie is dat de structurele budgetruimte niet toereikend is. Via de separate mededelingen is het bestuur op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen. Uiteindelijk is bereikt dat de operationele bedrijfsvoering en productie van de droger verder is geoptimaliseerd. Daarnaast is meer flexibiliteit gerealiseerd middels aanpassing van het contract met de externe afnemer van slib. Om eventuele verstoringen te kunnen opvangen zijn meerdere maatregelen en contractuele afspraken gemaakt. Zo wordt een eigen slibopslag gerealiseerd in Susteren en is een externe opslagmogelijkheid voor slibkorrels georganiseerd. Alle maatregelen met als doel de continuïteit te vergroten en tijdelijke opslag, extra transport en verstoringen te voorkomen. De meerkosten ten opzichte van de bestaande meerjarenraming die alle acties met zich meebrengen hebben tot doel om additionele kosten zoals afgelopen jaren te voorkomen.
- De kostenrekeningen energie en analysekosten werden in de vorige MJR niet gecorrigeerd voor inflatie hetgeen niet overeenkomt met de realiteit en grotere schoksgewijze kosteneffecten met zich meebrengen. Daarentegen werden subsidies (baten) wel geïndexeerd in de vorige MJR hetgeen niet overeenkomt met de realiteit.
- De salariskosten en sociale lasten van het huidige personeelsbestand en de toegestane formatie (situatie januari 2021) zijn integraal doorgerekend. Uitgezonderd de thuiswerkvergoeding en het thuiswerkbudget waarbij de aanname wordt gedaan dat compensatie van deze additionele kosten plaatsvindt door onder andere lagere woon-werkvergoeding.

Tevens is de raming van de personele kosten geactualiseerd voor de verlaging van de pensioengerechtigde leeftijd, waardoor geplande vervangende capaciteit in de tijd naar voren is geschoven.

- Na opstelling van de MJR 2021-2030 zijn nieuwe niet bestuursrelevante projecten opgestart die ook gevolgen hebben voor de bedrijfsvoeringkosten. Dit betreft een afname van energiekosten en een toename van personeel derden, overige verbruiksgoederen (chemicaliën), onderhouds- en automatiseringskosten en overige diensten door derden.
- In de initiële businesscase van zonnepanelen fase 1 zijn de onderhoudskosten voor de zonnepanelen te laag ingeschat.
- De SDE+ subsidie voor zonnepanelen fase 1 zijn in de MJR 2021 opgenomen op basis van het maximale subsidiebedrag per opgewekte eenheid. Het werkelijke subsidiebedrag per eenheid wordt echter pas na ieder productiejaar vastgesteld door de subsidieverstrekker, zijnde Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Het werkelijke subsidiebedrag varieert per jaar en is afhankelijk van meerdere voor ons niet beïnvloedbare externe factoren. Gegeven de ervaring van afgelopen jaar is het niet realistisch om van het maximale subsidiebedrag uit te gaan.
- In de vorige MJR zijn diverse posten opgenomen als bijdrage in exploitatiekosten (baten) voor vergoedingen van doorbelastingen die niet meer actueel zijn. Actualisatie van deze ramingen betekent per saldo een daling van de baten van € 30.000.
- De post onvoorzien Directeur bedraagt 0,4% van het begrotingstotaal. In 2022 is eenmalig dit bedrag verlaagd met € 250.000.